

MONEYWISE

Les 1: Omgaan met geld op het vmbo

naam	
klas	vmbo BL KL TL GL
school	

omcirkel

Bellen, een bioscoopje pakken, shoppen: het kost allemaal geld. Waar geef je geld aan uit? Wat kost alles? En hoe voorkom je schulden? Leer goed omgaan met geld en word moneywise!

In deze lesbrief

- Waaraan geef je geld uit?
- Wat kost alles?
- Sparen
- Schulden
- Bijbaantje
- Hoe moneywise ben jij?

1 Hoe ga jij met geld om?

Je kunt heel verschillend met geld omgaan. Bekijk het filmpje.

[Hoe jongeren met geld omgaan](#)

bekijk het filmpje op YouTube

→ **Krijg jij zakgeld?**

- Ja
- Nee

→ **Als je zakgeld krijgt, hoeveel is dat per week of per maand? En wat moet je daarvan betalen?**

→ **Wat heb je het laatst gekocht?**

---

2 Waaraan geef jij veel geld uit?

Hoeveel geld geef je in een week uit? Bijvoorbeeld aan snoep, kleding, chips, openbaar vervoer of je mobieltje?

→ **Schrijf op wat je gekocht hebt en hoeveel het gekost heeft.**

Wat heb je gekocht?

Wat heeft het gekost?

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

→ **Waar geef je het meeste geld aan uit?**

Tip

Houd je uitgaven bij in je telefoon.

WEETJE

Wist je dat jongeren het meeste geld uitgeven aan snoep en snacks?

3 Wat kost het?

→ Je zoekt op wat deze artikelen kosten. Kijk op internet of in de winkel.

- 1 Chocolademelk € _____
- 2 Frites € _____
- 3 Appel € _____
- 4 Smartphone € _____
- 5 Winterjas € _____

→ Vergelijk de prijzen die je hebt opgeschreven met die van je buurman/vrouw. Als ze erg van elkaar verschillen, hoe komt dat dan?

_____
_____

4 Welk merk kies jij?

Of je nou een nieuwe sweater of nieuwe sneakers koopt, hoe kies je iets uit? En waar hangt jouw keuze vanaf?

→ Welke van deze drie sneakers zou jij kopen? Kies in 10 seconden.

_____

Lees nu deze informatie:

New Balance: kosten € 90, gaan 24 maanden mee

All Stars: kosten € 70, gaan 10 maanden mee

Nike: kosten € 150, gaan 20 maanden mee

→ Blijf je bij je keuze of verander je van mening?

Ik kies dezelfde sneakers omdat _____

_____

Ik kies _____, omdat _____

_____

→ Bespreek je keuze met je buurman/vrouw of in kleine groepjes. Waar letten jullie op als je kleding, make-up, een mobieltje etc. koopt?

_____

_____

_____

Tip

Laat dure merken staan. Koop merken die minder duur en net zo goed zijn.

5 Sparen

Waarom is sparen slim en handig? Bekijk het filmpje en beantwoord de vragen.

Waarom heeft een spaarpot meestal de vorm van een varken?

bekijk het filmpje op YouTube

→ **Hoe spaar jij geld?**

→ **Waarvoor ben je op dit moment aan het sparen?**

---

6 Veel voor weinig

Je organiseert een feest voor je klas met € 10,-. Dat is geen megabedrag, dus hoe ga je dat aanpakken? Maak eerst een lijst met spullen die je nodig hebt. Zoek dan uit hoe je heel goedkoop of misschien zelfs gratis aan deze spullen komt.

→ **Schrijf op wat je gedaan hebt.**

---

7 Voorkom schulden

Stel: je komt altijd geld tekort. Wat kun je dan doen?

→ **Zet vinkjes voor de oplossingen die jij zou kiezen.**

- Geld lenen van je ouders/vrienden.
- Een bijbaantje zoeken.
- Geen dure merken meer kopen.
- Je afvragen of je het wel echt nodig hebt.
- Op afbetaling kopen.
- Van school gaan om te werken.
- Je saldo regelmatig checken.
- Meer zakgeld vragen.
- Stelen.

Bespreek deze oplossingen in kleine groepjes of klassikaal.

→ **Schrijf op wat er uitgekomen is.**

Tip

Maak gebruik van aanbiedingen en kortingen. Gebruik een CJP-pas.

8 Bijbaantje

Als je (meer) geld nodig hebt, dan kun je een bijbaantje nemen. Bijvoorbeeld oppassen, vakkenvullen in de supermarkt of kranten bezorgen.

→ **Welk werk kun je nog meer doen?**

→ **Hoe zou je aan een bijbaantje kunnen komen? Bespreek deze vraag in groepjes en schrijf daarna 3 tips op.**

1

2

3

→ **Wat ga je doen met het geld dat je verdient?**

Info:

- Vanaf 13 jaar mag je niet meer dan 12 uur werken. Je mag oppassen bij familie of kennissen, klusjes in huis doen, auto's wassen, groente plukken in de kas of helpen met folderen.
- Vanaf 15 jaar mag je nog steeds niet meer dan 12 uur werken. Je mag wel meer soorten werk doen. Bijvoorbeeld in de supermarkt werken, zelfstandig folderen, schoonmaken en bollen pellen.
- Vanaf 16 jaar mag je bijna alle baantjes doen en 40 uur per week werken.

9 Hoe moneywise ben jij?

Wat heb je geleerd over omgaan met geld?

→ **Schrijf de 3 belangrijkste punten op.**

1

2

3

→ **Maak deze zin af:**

Ik ben moneywise want

Ben je ook moneywise op het mbo? Ga door naar les 2 Omgaan met geld op het mbo.

Heb je schulden en weet je niet hoe je ervan af kunt komen?

Neem dan contact op met het Jongeren Informatie Punt:
Telefoon 070 - 365 59 30, www.jiphaaglanden.nl

